



## THE WARSAW DECLARATION II<sup>1</sup>

### DEKLARACJA WARSZAWSKA II<sup>1</sup>

Congress of Mental Health

Kongres Zdrowia Psychicznego

We, the undersigned, gathered at the 2<sup>nd</sup> Congress of Mental Health in Warsaw, among us people who experience mental health crises, their families and friends, employees of mental healthcare and social services, representatives of science, culture and politics, associates and friends brought together by the idea of breaking through the prejudice against people who experience mental health crises and the barriers to helping them in a proper and effective manner.

**We wish for it to be remembered that:**

- mental health is man's fundamental personal property, the protection of which is the duty of the state;
- considerate care for mental health builds the human capital of people, families and society at large;
- friendly and efficient system of help and support for people in mental health crises is designed to counteract individual and family tragedy, and reduce great social losses;
- the violation of the inalienable dignity and rights of people in a psychological crisis results from human ignorance, flawed law and the inefficiency of institutions – all of which can be changed.

**We wish to state that:**

- *The Warsaw Declaration*, concluded at the end of the previous Congress, has been widely acknowledged and the process of reforming the system of mental healthcare in Poland has been initiated, as signified by the realization of the pilot programme for mental healthcare centres (CZP), preparation of the foundations for the reconstruction of mental healthcare for children and ado-

My, zebrani dziś w Warszawie, uczestnicy II Kongresu Zdrowia Psychicznego, osoby doświadczające kryzysów zdrowia psychicznego i ich bliscy, pracownicy ochrony zdrowia i pomocy społecznej, przedstawiciele nauki, kultury i polityki, sojusznicy i przyjaciele ożywieni ideą przełamywania uprzedzeń wobec osób w kryzysach psychicznych oraz barier w udzielaniu im właściwej i skutecznej pomocy,

**przypominamy, że:**

- zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, którego ochrona należy do obowiązków państwa;
- przemyślana troska o zdrowie psychiczne buduje kapitał osób, rodzin i społeczeństwa;
- przyjazny, sprawny system pomocy i wsparcia w kryzysach zdrowia psychicznego przeciwdziała tragediom indywidualnym i rodzinnym oraz wielkim stratom społecznym;
- naruszanie niezbywalnej godności i praw osób w kryzysie psychicznym wynika z ludzkiej ignorancji, wadliwego prawa oraz z niewydolności instytucji – co można zmienić.

**Stwierdzamy, że:**

- *Deklaracja Warszawska* kończąca poprzedni Kongres została usłyszana i proces reformowania systemu ochrony zdrowia psychicznego w Polsce został zapoczątkowany, czego widowym znakiem są zwłaszcza: realizacja programu pilotażowego centrów zdrowia psychicznego (CZP), przygotowanie podstaw przebudowy leczenia psychiatrycznego dzieci i młodzieży

<sup>1</sup> The document adopted by the 2<sup>nd</sup> Congress of Mental Health, which took place in Warsaw, on June 3, 2019, having gathered approximately 1,300 participants in the movement to reform the mental health system in Poland (see <https://kongreszp.org.pl>). The Declaration has been made public and has been submitted to the main entities responsible for the healthcare system: the *Sejm* of the Republic of Poland, the Ministry of Health and the National Health Fund (ed.).

<sup>1</sup> Dokument uchwalony przez II Kongres Zdrowia Psychicznego, który odbył się w Warszawie 3 czerwca 2019 r., gromadząc ok. 1300 uczestników ruchu na rzecz reformowania systemu ochrony zdrowia psychicznego w Polsce (zob. <https://kongreszp.org.pl>). Deklarację podano do wiadomości publicznej i przekazano głównym podmiotom odpowiedzialnym za ochronę zdrowia: Sejmowi Rzeczypospolitej, Ministerstwu Zdrowia i Narodowemu Funduszowi Zdrowia (red.).

lescents, and launching of deinstitutionalization projects funded from the European Social Fund;

- yet these undertakings are merely a drop in the ocean of urgent, unfulfilled needs, and most of the activities initiated have met with active attempts to obstruct or block them, including by some influential stakeholders who fail to understand or accept the mission with which they have been entrusted;
- despite a certain increase in the public awareness, the protection of mental healthcare is still an object of extreme personal stigmatization, targeting individuals, groups and organizations active in this field, and also of structural stigmatization inherent in explicit or concealed institutional practices, bad law and customs.

#### **We demand that:**

- the changes in the protection of mental health are fuelled by adequate financial resources, and that the long-lived tolerance for blatant inequality and errors in financing and investment in this field is done away with. The expenditure for the protection of mental health should be immediately adjusted to at least the average European level of 5-6% of overall healthcare expenditure. This would require that the expenditure in the adult population is increased by two thirds and doubled in the population of children and adolescents; in total the increase required amounts to no less than PLN 1 billion;
- the systemic changes that have already been undertaken are firmly continued and that their range is expanded so that it is possible for their impact to eliminate the lack of modern, environmental healthcare in the regions in which it is currently inaccessible. This requires an expansion of the CZP pilot programme, urgent implementation of changes in the treatment of children and adolescents, and a systemic adaptation of deinstitutionalization projects realized within the European Social Fund;
- multifaceted undertakings are initiated for the counteracting of individual and structural stigmatization. We call for the entities responsible for law, culture, science, education, the media, custom and moral inspiration to launch a coordinated effort for the breaking of common stereotypes as well as unacceptable indolence and ignorance.

oraz uruchamianie projektów deinstytucjonalizacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS);

- podjęte działania są jednak zaledwie kroplą w morzu niezaspokojonych, palących potrzeb, a ponadto większość z zapoczątkowanych działań napotyka na aktywne próby zakłócania lub blokowania, także ze strony wpływowych interesariuszy, nierozumiejących lub nieakceptujących powierzanej im misji i odpowiedzialności;
- mimo pewnego wzrostu świadomości publicznej, ochrona zdrowia psychicznego jest nadal obiektem niezwykle silnej stygmatyzacji indywidualnej, wymierzonej w osoby, grupy i organizacje czynne w tej dziedzinie, jak i stygmatyzacji strukturalnej, zapisanej w jawnych lub niejawnych praktykach instytucjonalnych, złym prawie i obyczaju;

#### **Żądamy:**

- zasilenia systemowej zmiany w ochronie zdrowia psychicznego adekwatnymi środkami finansowymi, usunięcia wieloletniej tolerancji dla jaskrawej nierówności i błędów w finansowaniu i inwestowaniu w tej dziedzinie – nakłady na ochronę zdrowia psychicznego powinny bezzwłocznie osiągnąć co najmniej średni w Europie (5–6%) udział wśród ogółu wydatków na zdrowie; szacunkowo wymaga to zwiększenia o 2/3 wydatków w populacji dorosłych i ich podwojenie w populacji dzieci i młodzieży – łącznie, w przybliżeniu, o nie mniej niż 1 miliard złotych;
- zdecydowanej kontynuacji i poszerzenia zakresu podjętych zmian systemowych, tak by w możliwie krótkim czasie ich oddziaływanie wyeliminowało obszary niedostępności nowoczesnej, środowiskowej pomocy – wymaga to rozszerzenia zasięgu programu pilotażowego CZP, pilnego wdrożenia zmian w lecznictwie dzieci i młodzieży oraz systemowej adaptacji projektów deinstytucjonalizacji realizowanych w ramach EFS;
- zainicjowania wielostronnych działań przeciwdziałających stygmatyzacji indywidualnej i strukturalnej – wzywamy podmioty odpowiedzialne za prawo, kulturę, naukę, edukację, przekaz medialny, wzorce obyczajowe i inspiracje moralne do skoordynowanej pracy nad przełamywaniem powszechnych w tym zakresie stereotypów oraz niedopuszczalnej indolencji i ignorancji.